

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ**

Матеріали навчально-методичної конференції

Чернівці, 2012

УДК 61+615.1:378.147

ББК 5:74.58

A43

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Ходоровський В.М., Хухліна О.С.(відповідальний секретар), Федів О.І., Колоскова О.К., Пашковський В.М., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Ткач Є.П., Савка І.Г., Шоріков Є.І., Трефаненко І.В., Воевідка О.С.

A43 Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції – Чернівці, 2012. – 183 с.

ISBN 978-966-697-439-9

В матеріалах конференції містяться тези доповідей, що висвітлюють організаційні, методологічні, методичні, психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів та шляхи їх вирішення у сучасних умовах. Відображені питання впровадження державних стандартів освіти, навчальних планів, інтегрованих ліцензійних іспитів, а також підготовки, підвищення кваліфікації та атестації науково-педагогічних кадрів. Узагальнено досвід впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використання інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, наведено переваги педагогічного тренінгу, поєданого з інтерактивними методами роботи. Приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку Вченою радою Буковинського державного медичного університету (протокол № 7 від 22.03.2012 року)

ISBN 978-966-697-439-9

© Буковинський державний медичний університет, 2012

засвоєння нових понять, підвищеною реакцією на небезпеку, інтенсивне внутрішнє життя, мрійливість, схильність до роздумів про смисл життя. Для франкомовних африканських студентів характерна відкритість, контактність, схильність до тривожності, недостатність самоконтролю. У роботі з африканськими студентами викладач повинен бути відкритим та м'яким у спілкуванні, не використовувати демократичний стиль викладання, завжди тримати дистанцію у спілкуванні, особливу увагу приділяти самоконтролю та дисципліні студента. Студентам подобається спілкування про зміст життя та релігію. Студентам з Південно-Східної Азії притаманне сильно розвинуте абстрактне мислення, висока моральність та хороша поведінка, високий рівень самоконтролю та дисципліна, замкнутість, впертість, пристосовуваність до умов зовнішнього середовища, контроль власних емоцій, спостережливість. Викладачі мають активно використовувати самостійні види роботи, вправи на розвиток логічного мислення, морально-етичну мотивацію особистих досягнень. Студенти Латинської Америки практичні, реалістичні, повільно засвоюють знання, складні рішення зазвичай відкладають. Викладач має пам'ятати, що ці студенти відкриті до спілкування, але захищають свій особистий простір і завжди потребують допомоги у вирішенні важливих питань. Студенти з арабських країн Близького Сходу виявляють відкритість, цікавість до оточення, не бояться критики, недисциplinовані, конфліктні, дратівливі. Викладач має акцентувати увагу на дискусії, бути спокійним та делікатним у спілкуванні в процесі навчання, повинен намагатися розвивати у таких студентів навички самодисципліни (Т. Р. Рахімов, 2009).

З огляду на вищенаведене особливої ваги набуває інститут наставництва. Співпраця сучасної вітчизняної системи медичної освіти з іноземними студентами стає дедалі взаємозалежною. Якісна освіта отримана іноземним студентом у вітчизняному закладі освіти підвищує його конкурентоздатність при працевлаштуванні і водночас підвищує рейтинг навчального закладу. Надання якісної освіти в свою чергу неможливе без наявності висококваліфікованого персоналу. На нашу думку, заклад освіти має безперервно стимулювати педагога до вдосконалення та диверсифікації своїх знань та вмій. Це стосується не лише викладачів та наставників, які працюють з іноземними студентами. Весь педагогічний колектив як цілісна система має підлаштовуватися під нові умови викладання. Вважаємо за доцільне активізувати роботу по вдосконаленню знань з англійської мови всього професорсько-викладацького персоналу. Не зайвим було б ознайомлення педагогів з соціально-побутовими, історичними та культурними традиціями відповідних країн.

Спілкування з батьками, їх контроль успішності навчання студента також є важливим для його адекватної адаптації та підвищення мотивації до навчання. Цей фактор часто не може бути використаним. Тому вважаємо за необхідне інтенсивно впроваджувати в навчання Internet-технології, забезпечити необмежений доступ кожному іноземному студенту до мережі. Активно залучати підрозділи та викладачів навчального закладу до створення власних сторінок у соціальних мережах, що дасть можливість тристороннього взаємного обміну інформацією між адміністрацією, викладачем та батьками. Вважаємо, що саме на факультеті іноземних студентів як експеримент можна запровадити електронну систему обліку відвідування практичних занять та успішності студента, яка в багатьох навчальних закладах зарекомендувала себе як дієвий спосіб боротьби з корупцією та контролю батьків успішності студента.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ З ПЕДІАТРІЇ СЕРВЕРУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СЕРЕД ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

С.І. Сажин

Кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищій школі, кінцевою метою якої є входження до єдиного європейського освітянського простору, передбачає розширення самостійної підготовки студентів. Одним з ефективних методів вирішення цієї проблеми вважається дистанційне навчання, яке засноване на новітніх педагогічних, інформаційних та технічних можливостях.

З листопада 2010 року в Буковинському державному медичному університеті (БДМУ) функціонує сервер дистанційної освіти, робота якого регламентується «Тимчасовим положенням про електронний навчальний курс на сервері дистанційного навчання БДМУ». Робота зазначеного серверу організована на основі використання середовища «MOODLE». За допомогою цієї системи студент має можливість через Інтернет ознайомитися з навчальним матеріалом, який представлений у вигляді конспекту практичного та семінарського заняття, презентації лекції, наочних аудіо- та відеоматеріалів, тестових завдань.

Ще більшої актуальності набуває дистанційне навчання серед іноземних студентів-медиків, для яких електронні матеріали мають не тільки педагогічну складову, але й дозволяють швидше адаптуватися до методики викладання практичних занять.

Метою дослідження є визначення ефективності електронного навчального курсу «Дитячі інфекційні хвороби (модуль № 4)» серед іноземних студентів п'ятого курсу.

Методом випадкової вибірки з восьми груп п'ятого курсу, в яких навчаються студенти-іноземці, обрано три групи. З 33-х студентів, громадян Індії, Нігерії, Сомалі, Ефіопії та Гани, сформовано дві групи порівняння. До першої (I) групи увійшли 15 студентів, які зареєстровані на сервері дистанційного навчання БДМУ та регулярно готувалися до практичних занять, використовуючи матеріали електронного навчального курсу, розробленого кафедрою педіатрії та дитячих інфекційних хвороб. Другу (II) групу сформували 18 студентів, які не використовували розробки на сервері дистанційного навчання при підготовці до практичних занять з модулю № 4 «Дитячі інфекційні хвороби». Групи порівняння були зіставлені за статтю.

Ефективність навчання оцінювали за наступними критеріями: склав/не склав підсумковий модульний контроль, середній поточний бал, загальний бал. Додатково визначали кількість пропусків (години). Аналіз одержаних результатів проводили з використанням методів біостатистики.

Установлено, що серед студентів I групи не склав модуль один студент (6,7±6,4%), натомість, в II групі таких студентів було дев'ять (50,0±11,8%), $P < 0,01$. Достовірно відрізнялися середній поточний бал (92,1±3,0 та 68,6±4,6 бала в I та II групах відповідно, $P < 0,01$) та загальний підсумковий бал (143,2±6,3 та 95,6±10,7 бала в I та II групах відповідно, $P < 0,01$). Низький поточний та загальний підсумковий бали серед студентів другої групи, ймовірно, можна пояснити вірогідно більшою кількістю студентів, які мали пропущені та невідпрацьовані на момент підсумкового модульного контролю практичні заняття (66,7±11,1%) порівняно з студентами, які були зареєстровані на сервері дистанційного навчання БДМУ (20,0±10,3%), $P < 0,01$. Кількість пропущених годин практично у шість разів перевищувала в студентів другої порівняно з першою групою (150 проти 24 годин).

Іноземні студенти, які зареєстровані на сайті дистанційного навчання та регулярно самостійно готуються до практичних занять, використовуючи матеріали електронних навчальних курсів, мають достовірно кращу успішність. Незареєстровані студенти-іноземці мають більшу кількість пропущених практичних занять та, відповідно, низькі показники успішності при вивченні педіатричних дисциплін на п'ятому курсі.

ПІДВИЩЕННЯ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ З ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ НАВЧАННЯ

А.С. Сидорчук, В.Д. Москалюк

Кафедра інфекційних хвороб та епідеміології

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Знання предмету епідеміології є базовими для засвоєння інфекційних захворювань, дає необхідний алгоритм застосування набутих теоретичних знань у наступній клінічній діяльності, а також складає основу для розуміння важливості превентивної складової сучасної інфектології.

На кафедрі інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського медичного університету впродовж останніх 3 років навчаються іноземні студенти V і VI курсів, викладання в яких проводиться англійською мовою. Нами підготовлено повний курс лекцій у вигляді презентацій, які наскічені ілюстративним матеріалом та анімаційними ефектами.

Останнім часом в навчальний процес успішно впроваджено розв'язання клініко-епідеміологічних завдань типів «Case study» та «Real-life situations» як з убіквітарних, так й екзотичних інфекційних і тропічних захворювань. Знайомство з класичними та сучасними епідеміологічними прийомами, етапами постановки епідеміологічного діагнозу проводиться з використанням наочного приладдя (схем, таблиць, дидактичного матеріалу), що створює для студента умови не лише для кращого засвоєння певного обсягу інформації, а й для її усвідомлення.

Реформування системи вищої медичної освіти та перехід на уніфікацію знань і вмінь згідно Болонського процесу вимагають створення нових, адекватних сучасним викликам, навчальних посібників та підручників. Особливо відчутною є нестача сучасної англійської літератури, яка би могла задовольнити зростаючі потреби іноземного студентства, що навчається в Україні. Існуючі посібники, як правило, не повністю відповідають навчальним програмам, громіздкі, складні для розуміння. З огляду на вказане, нами підготовлений навчальний посібник з основ епідеміології інфекційних хвороб («Epidemiology and Fundamentals of Infectious Diseases»), який покликаний вирішити проблему нестачі фахової навчальної літератури з епідеміології.

Таким чином, комплексне використання вказаних аспектів оптимізації навчально-методичної роботи для іноземних студентів з англійською мовою навчання дозволить мотивувати зацікавленість до дисципліни та підвищити рівень знань з епідеміології інфекційних хвороб.